

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000887

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Євгенія Віталіївна

2. Yevheniia Lytvynenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4735-3722

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3833

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.21, 10.17.35

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правове регулювання у сфері надання освітніх послуг в Україні
2. Administrative and legal regulation in the provision of services in Ukraine

Реферат:

1. Виокремлено і проаналізовано основні характеристики періодизації становлення та розвитку освітньої діяльності. Узагальнено наукові підходи щодо визначення категорії «освіта». Визначено, що це фундамент людського капіталу, у формуванні якого вирішальну роль відіграє якісне та ефективне управління сферою надання освітніх послуг. Обґрунтовано, що зміст освіти полягає в тому, щоб надати особі необхідних знань, які будуть слугувати базою, без якої вона не зможе спілкуватися та висловлювати свої думки. Узагальнено, що освітня послуга – це діяльність, спрямована на надання знань із певної галузі знань, після здобуття і засвоєння яких особа зможе в подальшому використати їх у своїй професійній діяльності. Виокремлено такі характеристики освітніх послуг: академічна мобільність; велика кількість осіб, зацікавлених в отриманні навчальних послуг; різні умови надання та отримання освітніх послуг; забезпечення якості освіти та надання таких послуг; конкурентність у діяльності закладів освіти. Визначено, що правове регулювання у сфері освіти – це певна сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюють вплив і регулювання суспільних відносин, у нашому разі – у сфері надання освітніх послуг. Виокремлено та досліджено правові основи

регулювання у сфері надання освітніх послуг: Конституція України, Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), Національна доктрина розвитку освіти, Закон України «Про освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закон України «Про повну загальну середню освіту», Закон України «Про позашкільну освіту», Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Закон України «Про фахову передвищу освіту», Закон України «Про вищу освіту». Запропоновано визначення поняття адміністративно-правового регулювання у сфері надання освітніх послуг. Ним варто вважати спеціальні адміністративно-правові засоби, за допомогою яких у певній установленій послідовності здійснюється регулювання поведінки учасників освітньої сфери для досягнення поставленої мети. Проаналізовано місце адміністративно-правового регулювання у сфері надання освітніх послуг, під ним йдеться про спеціальні адміністративно-правові засоби, за допомогою яких у певній установленій послідовності здійснюється регулювання поведінки учасників освітньої сфери для досягнення поставленої мети. Сформульовано поняття «суб'єкти права» – це особи, які мають права та обов'язки, можуть брати участь у правових суспільних відносинах. Обґрунтовано систему суб'єктів адміністративно-правового регулювання у сфері надання освітніх послуг, об'єднаних у п'ять груп. Наголошено, що метод регулювання у сфері освіти – це група пов'язаних між собою способів і прийомів, за допомогою яких органи державної і місцевої влади в межах своїх повноважень виконують свою регулятивну функцію, що в процесі виконання дозволяє досягти поставлених цілей у сфері освіти. Йому притаманні адміністративний, фінансовий, інформаційний і соціально-психологічний методи. Узагальнено досвід європейських країн і Сполучених Штатів Америки. Визначено, що вони мають переважно децентралізоване управління освітою (Естонія, Польща, Велика Британія, Німеччина, Норвегія, Сполучені Штати Америки). До країн із централізованим управлінням можемо віднести Фінляндію, Францію. Запропоновано не виокремлювати централізоване управління освітою, оскільки воно більш змішане, і зарубіжні країни на сьогодні ставлять за мету прийти до децентралізованого управління освітою. Органи місцевого самоврядування виконують на місцях доручення центральних органів державної влади, які більшою мірою встановлюють стандарти освіти. Запропоновано на основі досвіду зарубіжних країн запозичити: підвищення державного фінансування сфери освіти; зменшити та деталізувати обов'язки центральних органів управління освітою і на місцях, посилити контроль за їхнім виконанням; покращити управління та забезпечення отримання освіти для дітей з особливими потребами. На наш погляд, корисним для запозичення є досвід вебнаціонального реєстру ECHIS Естонії, він значно спрощує роботу державних органів, узагальнюючи всю необхідну інформацію про освіту, забезпечує принцип прозорості та відкритості діяльності закладів освіти, що значною мірою може зменшити корупційний показник. Запропоновано напрями подальшого вдосконалення у сфері надання освітніх послуг, зокрема такі: оновлення нормативно-правового забезпечення; забезпечення високого рівня викладання та забезпечення доступу до навчання в умовах військового стану; збільшення фінансового забезпечення закладів освіти всіх типів; розроблення інструментів для покращання управлінських функцій на всіх рівнях управління у сфері освіти; покращання матеріально-технічного забезпечення; розв'язання проблем з інфраструктурним забезпеченням; на законодавчому рівні вирішення усіх спірних питань щодо навчання українських дітей за кордоном під час воєнного часу.

2. The main characteristics of the periodization of the formation and development of educational activity have been identified and analyzed. Scientific approaches to defining the category "education" are summarized. It was determined that this is the foundation of human capital, in the formation of which a decisive role is played by high-quality and effective management of the sphere of providing educational services. It is substantiated that the content of education is to provide a person with the necessary knowledge that will serve as a base without which he will not be able to communicate and express his thoughts. In general, an educational service is an activity aimed at providing knowledge in a certain field of knowledge, after acquiring and assimilating which a person will be able to use them in his professional activity. The following characteristics of educational services are highlighted: academic mobility; a large number of persons interested in receiving educational services; different conditions for providing and receiving educational services; ensuring the quality of education and providing such services;

competitiveness in the activities of educational institutions. The legal bases of regulation in the field of providing educational services are identified and researched: the Constitution of Ukraine, the State National Program "Education" ("Ukraine of the 21st Century"), the National Doctrine of Education Development, the Law of Ukraine "On Education", the Law of Ukraine "On Preschool Education", Law of Ukraine "On Scientific and Scientific and Technical Activity", Law of Ukraine "On Comprehensive General Secondary Education", Law of Ukraine "On Extracurricular Education", Law of Ukraine "On Professional (Vocational and Technical) Education", Law of Ukraine "On Vocational Pre-Higher Education", Law of Ukraine "On Higher Education". A definition of the concept of administrative and legal regulation in the field of providing educational services is proposed. It should be considered special administrative and legal means, with the help of which, in a certain established sequence, the behavior of participants in the educational sphere is regulated in order to achieve the set goal. The place of administrative-legal regulation in the field of providing educational services is analyzed, under which it refers to special administrative-legal means, with the help of which, in a certain established sequence, the behavior of participants in the educational sphere is regulated in order to achieve the set goal. The concept of "subjects of law" has been formulated - these are persons who have rights and obligations and can participate in legal social relations. The system of subjects of administrative and legal regulation in the field of providing educational services, united in five groups, is substantiated. It is emphasized that the method of regulation in the field of education is a group of interconnected methods and techniques, with the help of which state and local authorities perform their regulatory function within the limits of their powers, which in the process of implementation allows to achieve the set goals in the field of education. It is characterized by administrative, financial, information and social-psychological methods. The experience of European countries and the United States of America is summarized. It is determined that they have mainly decentralized management of education (Estonia, Poland, Great Britain, Germany, Norway, United States of America). Countries with centralized management include Finland and France. It is proposed not to single out the centralized management of education, as it is more mixed, and foreign countries currently aim to reach decentralized management of education. Local self-government bodies carry out locally the mandates of central state authorities, which to a greater extent set education standards. Based on the experience of foreign countries, it is proposed to borrow: increase in state funding of the education sector; to reduce and detail the duties of central and local education management bodies, to strengthen control over their implementation; improve the management and provision of education for children with special needs. In our opinion, the experience of the EHIS web-national registry of Estonia is useful for borrowing, it greatly simplifies the work of state bodies, summarizing all the necessary information about education, ensures the principle of transparency and openness of the activities of educational institutions, which can significantly reduce the corruption rate.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Литвиненко Є. В. Адміністративно-правове регулювання у сфері надання освітніх послуг: поняття, сутність та значення. Держава та регіони. Серія: Право. 2020. № 4 (70). С. 56–60.
- Литвиненко Є. В. Поняття та структура механізму адміністративно-правового регулювання у сфері надання освітніх послуг в Україні. Юридичний бюлетень. 2021. Випуск 18. С. 150–158.

- Литвиненко Є. В. Правові обмеження в правовому регулюванні освітніх послуг. Law. State. Technology. 2021. № 3. С. 84–91.
- Литвиненко Є. В. Основні тенденції нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в умовах європейської інтеграції та глобалізації. Ампаро. Спецвипуск. 2022. № 2. С. 31–37.
- Литвиненко Є. В. Адміністративно-правове регулювання у сфері надання освітніх послуг: кращі практики зарубіжних країн. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С.233–239.
- Литвиненко Є. В. Можливі напрями удосконалення вітчизняного законодавства щодо надання послуг в освітній сфері. Академічні візії. 2023. №. 18.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення управлінських процесів в сфері надання освітніх послуг

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200509

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уткіна Марина Сергіївна
2. Maryna Utkina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3801-3742

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соболев Євген Юрійович
2. Evgen Sobol

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0804-8354

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Невядовський Владислав Олегович

2. Vladyslav Neviadovskyi

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3107-1464

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ольга Сергіївна

2. Ohga Bondarenko

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9832-6070

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

